

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177
PODUREDNIŠTVO:
Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina . . . . . L. 1.250
Letna naročnina . . . . . L. 2.500
Letna inozemstvo . . . . . L. 3.500
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XIX. - Štev. 30 (960)

Gorica - četrtek, 27. julija 1967 - Trst

Posamezna številka L 50

Srečanje v Carigradu

Petič v štirih letih, odkar vodi papež Pavel VI. ladjo sv. Petra, je Kristusov namestnik na zemlji zapustil svoj prestol in šel v tujino. Zadnje potovanje v Turčijo — najkrajše od vseh dosedanjih, »samo« tisoč pet sto kilometrov, ga je pripeljalo v kraje, ki jih je posvetil apostol narodov sv. Pavel s svojim oznanjevanjem evangelija, kjer so bile v prvih stoletjih najbolj cvetoče krščanske cerkvene občine, kjer so se bili vršili prvi koncili in kjer je kasneje zazijala prva velika razpoka v Kristusovi Cerkvi — vzhodni razkol.

Bilo je to potovanje bistveno različno od onega, ki so ga leta 1054 napravili papeški odposlanci Humbert, Friderik Lotarinski in Peter iz Amalfija, ki so 16. julija položili na slovesen način papeško bulo na oltar patriarhove cerkve Svete Modrosti v Carigradu, v kateri je bilo izrečeno izobčenje patriarha Mihaela Celularija in nato odšli z besedami grožnje: »Gospod naj vidi in sodi!« To dejanje je rodilo protiakcijo s patriarhove strani, ki je prav tako izobčil papeža. Kasnejši dogodki, zlasti zasedba Carigrada po križarjih z Zapada (1204-1261) so potem pripomogli, da je na Vzhodu, zlasti v bizantinskem cesarstvu, nastal tak odpor do vsega, kar je bilo latinsko, da je eden patriarhov malo pred padcem Carigrada v roke Turkov vzkliknil: »Raje pod turškim turbanom kot pod mitro kakega kardinala!« Želja se mu je žal prehitro izpolnila. Leta 1453 je Carigrad padel, vzhodno-rimskega cesarstva je bilo konec, veličastna cerkev Svete Modrosti je postala mešaja, patriarh pa lutka muslimanskih sultanov.

Gotovo je na vse to mislil sv. oče Pavel VI., ko je vstopil v torek proti večeru v to nekdanje krščansko svetišče, ki ga je ustanovitelj turške republike Kemal Ataturk spremenil v muzej. Ne pričakovano je pokleknil na tlak in se zatopil v molitev. Gotovo je bila ekumenska, izraz želje, da bi že končno prenehale žalostne posledice nesrečnega razkola.

POTEK OBISKA

Sv. oče je šel v Turčijo v prvi vrsti zato, da se bolj okrepi napore za zблиžanje krščanskih Cerkva potom obiska patriarhu Atenagoru, velikemu poborniku ekumenske misli; hotel pa je biti tudi romar, da obišče nekatere kraje, znane iz Apostolskih del v tedanji Mali Aziji, danes muslimanski Turčiji, zlasti Efez, kjer naj bi bila po izročilu umrla Mati božja, kjer je bil za škofa evangelist sv. Janez in kjer je bil leta 431 slavní koncil; končno je hotel stik s turškimi oblastmi porabiti za stvar miru, zlasti da bi Turčija zastavila svoj vpliv za pomirjenje med Arabci in Judi v Sveti deželi.

Potovanje se je razvijalo točno po programu. Veliko ameriško letalo tipa Boeing, imenovano »Sv. Pavel«, ga je v dveh urah ponosno s številnim spremstvom — bilo je 116 oseb — iz Rima v Carigrad. Že na letališču so ga sprejeli predsednik turške države Sunay, predsednik vlade Demirel in turški zunanji minister. Navzoč je bil tudi patriarh Atenagora.

Prvi papežev obisk je veljal turškim oblastem, nato je bilo malo počitka, sledil je ogled mesta po bosporskem prelivu, potem pa je prišlo dolgo pričakovano srečanje s patriarhom Atenagorom. Papeževe besede ob priliki bratskega objema so povedale vse: »Dobrota pogloblja enotnost in pospešuje prihod Gospodov.« Večerno sv. mašo je sv. oče opravil v cerkvi Sv. Duha, ki je katoliška stolnica v Carigradu. Ni ravno prostorna; komaj 300 ljudi je lahko sprejela. V glavnem so to bili redovniki in redovnice. Zvečer je opravil sv. oče v družbi patriarha Atenagora, številnih predstavnikov vzhodnih krščanskih Cerkva in turških Judov ekumensko molitev za edinost, nato pa šel počivati v poslopje stare apostolske nuncature in uporabil posteljo, na kateri je svoj čas, ko je bil apostolski delegat v

Turčiji, spal Angel Jožef Roncalli, kasnejši papež Janez XXIII.

V sredo, 26. julija se je dopoldne sv. oče poslovil od turških oblasti, se odpeljal z letalom v Smirno, 600 km jugovzhodno od Carigrada, od tam pa z avtomobilom obiskal 77 km oddaljeni Efez, kjer je v molitvi, sveti zbranosti in ganotju preživel prve popoldanske ure, nakar se je vrnil v Smirno in nato z letalom v Rim.

Peti njegov obisk v inozemstvo je bil s tem zaključen. Z njim je potrdil besede, ki jih je bil izrekel v Grottaferrati blizu Rima leta 1963 dva meseca po svoji izvolitvi za papeža: »Naj padejo pregraje, ki nas ločijo, pojasnimo si tiste točke nauka, v katerih ne soglašamo, potrudi se, da nas bo naša veroizpoved napravila solidarne v skupnih naporih, delajmo na to, da bodo vzhodne Cerkve cvetele, poganjajoč iz edinega debela edinosti v Kristusu!«

RAZVESELJIVA IN ČASTNA OBLETNICA

Papežev obisk v Carigradu, slavní predstolnici nekdanjega Vzhodnega rimskega

cesarstva, drugem Rimu, je posebno razveseljiv za nas Slovane, saj sta od tam prispela velika učitelja in blagovestnika, sv. brata Konstantin-Ciril in Metod, da bi tudi »veliko ljudstvo« Slovanov pripeljalo h Kristusu in dvignila h krščanski kulturi.

Prav letos, ko Slovenci s 1200-letnico pokristjanjenja praznujemo tudi 1100-letnico prihoda sv. bratov Cirila in Metoda h knezu Kocluju v Panoniji in njunega večmesečnega blagoslovljenega delovanja med slovenskim ljudstvom, se je sv. oče Pavel VI. podal v Carigrad, ki nam je poslal sv. Cirila in Metoda. Kako srečno in razveseljivo naključje, kako častna slovenska cirilmetodijska obletnica!

Sv. očetu je bila poslana v Rim brzojavka, v kateri slovenski narod po svojih kulturnih predstavnikih — katoliških pisateljih, praznuje 1100-letnico blagoslovljenega prihoda sv. bratov Cirila in Metoda iz Carigrada in Moravskega v slovensko Panonijo, z velikim veseljem pozdravlja njegov obisk pri carigraskem patriarhu Atenagoru in mu za na potovanje želi zdravja ter vso srečo.

Tito se je vrgel Sovjetom v objem

Ko je Stalin nagnal Jugoslavijo iz Kominforma, se je Tito skušal rešiti mednarodne osamljenosti, v katero je zašel, tako da je začel snovati tkzv. »tretji svet«, to je skupino držav, ki naj bi vzdrževale enako razdaljo med vzhodnim in zahodnim blokom. Povezal se je z državni kot Nehru iz Indije, Sukarno iz Indonezije, Nkrumah iz Gane v Afriki in Nasser iz Egipta. Tito se je smatral za nekronanega kralja teh »nevezanih držav«, silno veliko potoval, ponujal svoje usluge miritelja in posrednika sedaj zapadnjakom sedaj onim za železno zaveso, z eno besedo: smatral se je za vodnika dežel v razvoju, ki naj bi tako Sev. Ameriki kot Sovjetski zvezi dokazale svojo lastno pomembnost.

Mož pa pri tem ni opazil, da so bili vsi njegovi nastopi na mednarodni pozornici sprejeti bolj z vljudnostjo kot z resničnim interesom. Velike države, kadar se hočejo sporazumeti, ne potrebujejo posrednikov, temveč ta posel opravijo kar same. Berlinska kriza, pa kasneje okrog Kube in sedanja v zvezi z Bližnjim Vzhodom to jasno pričajo.

Medtem ko je Titova ambicija rastla — zunanja politika je bila vedno njegov priljubljeni konjiček — pa je njegova zvezda v svetu zadnja leta vedno bolj bledela. Ni bil več zanimiv za nikogar, za Sev. Ameriko še posebno ne. Nehru je umrl, Nkrumah so zrušili, Sukarna vtaknili v hišni zapor, Nasser jih je dobil z gorjačo kljub svojemu širokoustenju ali prav zato, na vzhodu Titove države pa se je pojavil tekmeč, ki je prevzel vse značilnosti nekdanje »nevezane« Jugoslavije. Je to Romunija, ki noče več slediti Moskvi, ki hodi v Peking, ki ljubi kuje s kapitalističnimi državami, ki se ne udeležuje več sestankov, katere sklicujejo sovjetski veljaki, ki izizvalno ne prekinje diplomatskih stikov z Izraelom, ko drugi iz vzhodnega tabora poslušno storijo, ker Moskva tako ukaže.

Tito je nenadoma odkril, da je ostal sam in da se zanj nihče več ne zmeni. Ko je še njegov zadnji prijatelj Nasser bil na tem, da ga vojaška blamaža odnese, je zgubil glavo. Še preden so Sovjeti »odkrili«, da je Izrael napadalec, je že Tito oznanil svojim narodom, da se je zgodila nezasišana »agresija« z judovske strani; in ne da bi se posvetoval s centralnim odborom svoje partije ali da bi vprašal svoje ožje sodelavce za mnenje, je odletel s prvim letalom v Moskvo, da se vključi znova v vzhodni blok; podpisal

je izjavo proti Izraelu, medtem ko jo je Romunija ponosno odklonila; prvič, odkar obstaja Titova Jugoslavija, so bili prekinjeni diplomatski odnosi s kako državo, in ta je bila mali Izrael. Romunija se je postavila na stališče, naj Izraelci in arabske države svoj spor rešijo z direktnimi pogajanjmi, Tito pa še vedno ponavlja z ostalimi sateliti Moskve: najprej umik na stare meje, potem pa vse drugo! Ko je bil 11. in 12. julija vrhunski sestanek socialističnih držav v Budimpešti, je bil Tito, on bivši »nevezanec« spet zraven, Romunija pa je manjkala. In še to se je zvedelo, da so se malo pred zadnjo izraelsko-arabsko krizo mudile sovjetske bojne ladje več dni, tedaj še skrivaj, v Hercegovnem v Boki Kotorski.

Javno mnenje v Jugoslaviji je zaradi Titovega zopetnega udinjanja Moskvi zaskrbljeno. Tudi mnogi njegovi tovariši iz partije ga ne odobravajo. Sicer je pa znano, da se Tito glede zunanje politike ni nikdar dosti posvetoval. Toda dokler je hodil po poti nevezanosti, so bili ljudje z njim soglasni. V nevezanosti so videli jamstvo za postopno demokratizacijo režima in razmer. Toda da se je Tito spet vrgel Sovjetom v objem, jih skrbi. Iz izkušnje vedo: vezanost na Moskvo prinaša znanjšanje svobode na vseh področjih: ideološkem, kulturnem in gospodarskem.

De Gaulle hujska kanadske Francoze

Kanada spada v britansko skupnost narodov in priznava angleško kraljico za svojo državno poglavarja. Od 20 milijonov prebivalcev jih približno 6 milijonov govori francosko. Ti Francozi, ki živijo v glavnem ob reki Sv. Lovrenca, se čutijo zapostavljene, češ da imajo angleško govoreči Kanadčani vsa ključna mesta v državi in gospodarstvo v svojih rokah. Zato se med njimi večkrat slišijo glasovi, da bi se odcepili od ostale Kanade in ustanovili lastno francosko državo. Glavni mesti francoskega področja sta Quebec in Montreal.

Francoski general De Gaulle za te težnje ve in so mu seveda všeč, zlasti ker gre za zoprnjanje anglo-ameriškega sveta. Te dni se mudi v Kanadi, kamor je prišel odpirat francoski paviljon svetovne razstave »EXPO-67« v Montrealu. Kjerkoli je govoril, je svoje rojake hujskal k ločitvi od angleško govoreče Kanade. Tako je v Quebecu na koncu svojega govora vzklik-

Nadškofov pozdrav slovenskim vernikom

Predragi slovenski verniki!

Izrazi tako prisrčnih voščil in vljudnostni obiski Vaših župnikov ter obeh prečastitih gospodov dekanov so me vzpodbudili, da skupni pozdravni poslanici vsem vernikom v škofiji dostavim še poseben pozdrav in izrazim toplo zahvalo vsem Vam, moji predragi slovenski verniki in duhovniki.

Hkrati s čustvi iskrene zahvale izražam željo in namen, da se z Vami čimprej srečam. Trdno zaupam, da se bo iz tega našega srečanja izoblikoval in utrdil oni bratski odnos, ki je predpogoj in poroštvo za harmonično in dejavno sodelovanje v toplem ozračju škofijskega družinskega občestva.

Lepo se Vam zahvaljujem za molitve. Zagotavljam Vam, da se Vas nenehno spominjam pred Gospodom. V veliko veselje mi je, da s sobratom v duhovstvu ter vsem Vam, preljubi verniki, lahko naklonim Gospodov blagoslov!

† PETER COCOLIN, vaš nadškof

Zasedanje brez zaključka

Izredno zasedanje glavne skupščine Združenih narodov, ki se je sešla 16. junija na zahtevo Sovjetske zveze in ki naj bi po sovjetski zamisli ter hrupnem nastopanju arabskih držav Izraelce označila kot napadalce ter jih prisilila k umiku na stare meje, se je končalo 22. t. m. zjutraj z odobritvijo resolucije, ki so jo bile predložile Švedska, Finska ter Avstrija in ki pravi, naj zadevo spet vzame v roke Varnostni svet, predsednik skupščine pa je pooblaščen, da jo znova skliče, kadar bo to smatral za potrebno.

Za resolucijo je glasovalo 62 držav, 27 se jih je vzdržalo, 27 pa jih je bilo nasprotnih. Zanimivo je, da sta se to pot znašli na isti črti Sovjetska zveza in ZDA, medtem ko so se države kot npr. Španija, Francija, Izrael, Jugoslavija, Grčija in Turčija vzdržale. Proti so glasovale vse države z muslimanskim prebivalstvom razen In-

donezije ter bivši belgijski Kongo, zadnji očitno iz zadovoljstva, da so alžirske oblasti sklenile izročiti nekdanjega ministrskega predsednika Combeja.

Da se je Sovjetska zveza solidizirala s Sev. Ameriko in šla svojo pot proti volji arabskih držav, je vzrok v tem, ker so arabski voditelji zavrnili resolucijo, ki jo je Sovjetska zveza hotela v soglasju z ZDA predložiti glavni skupščini. Sovjetom je bilo namreč mnogo na tem, da se izredna skupščina, ki je bila sklicana prav na njihovo zahtevo, konča s sprejetjem take resolucije, ki bi, kot se pravi, Sovjetski zvezi »umila obraz«.

Sovjetsko-ameriška resolucija je imela dva dela. V prvem je bilo rečeno, da ker so vse osvoboditve, ki so plod vojne nedopustne, se pozivajo prizadeti v sporu, da se umaknejo na črto, ki so jo imeli zasedeno pred izbruhom sovražnosti 5. junija 1967; v drugem delu pa je vsem članicam Združenih narodov, ki živijo na področju spopadov, izraženo vabilo, naj medsebojno spoštujejo ozemelsko nedotakljivost držav v obstoju in priznavajo vsakomur pravico do neodvisnosti, vzdržujoč se vsake akcije, ki bi bila v opreki s temi načeli.

Alžirci, ki so v tem sporu pokazali največ bojevitosti in nepopustljivosti, so takoj izjavili, da resolucijo zavračajo, ker vključuje priznanje obstoja Izraela in odpo-ved vojnemu stanju, v katerem se nahajajo arabske države z Izraelom že od njegove ustanovitve leta 1947. Za njim so isto stališče zavzele še druge arabske in muslimanske države. Sovjetska zveza je tako doživela še en neuspeh, to pot od svojih varovancev, kar daje upanje, da bo v prihodnje v Varnostnem svetu vodila bolj realistično politiko in se manj ozirala na zahteve arabskih fanatikov.

Novi misijonarji

V tem letu bo odpotovalo 76 misijonarjev, ki pripadajo misijonski družbi kombonijancev v misijone. 58 misijonarjev je določenih za Afriko in 18 za Južno Ameriko. Med misijonarji je 52 duhovnikov in 24 bratov.

Apostolska konstitucija o odpustkih

Prihodno sredo, 2. avgusta, obhaja sv. Cerkev praznik Marije angelske, ki je zvezan s tako imenovanim porciunkulskim odpustom. Po novi apostolski konstituciji o odpustkih se more prejeti le enega na dan in ne kot je bilo prej: totiesquoties, t. j. toliko popolnih odpustkov, kolikor obiskov cerkve ali kapele. Da bodo naši bralci sploh na jasnem, kakšne so nove določbe o odpustkih, objavljamo danes vse, kar vsebuje novega omenjena apostolska konstitucija o tej važni zadevi. Pozitivne določbe o odpustkih so sledeče:

1. Odpustek je odpuščenje časnih kazni pred Bogom za tiste grehe, katerih krivda je že odpuščena. Prejme pa ga kristjan, ki je pravilno pripravljen, pod določenimi pogoji ob pomoči Cerkev, katera v službi odrešenja z oblastjo razdeljuje in naklanja zaklad zaslužen Kristusa in svetnikov.

2. Odpustek je nepopoln (delen) ali popoln v tem smislu, da nas delno ali popolnoma reši časnih kazni, ki jih dolgujemo za grehe.

3. Tako nepopolne kot popolne odpustke vedno lahko v obliki prošnje naklanjamo rajnim.

4. Nepopolni odpustek se bo v bodoče označeval samo z besedami »nepopolni odpustek«, brez dodajanja števila dni ali let.

5. Kristjanu, ki vsaj s skesanim srcem opravi delo, obdarovano z nepopolnim odpustom, Cerkev podeli prav tolikšno odpuščenje kazni, kolikor ga je že prejel s svojim delom samim.

POGOJI ZA POPOLNI ODPUSTEK

6. Popolni odpustek je možno prejeti le enkrat na dan. Velja pa določba štev. 18 »za umirajoče«.

7. Za doseg popolnega odpusta moramo opraviti delo, ki je obdarovano z odpustom, in izpolniti tri pogoje: opraviti zakramentalno spoved, prejeti sveto obhajilo in moliti v papežev namen. Zateva se poleg tega tudi, da nismo navezani na katerikoli, tudi mali greh.

Kadar nimamo takega popolnega razpoloženja ali ne izpolnimo zapovedanih treh pogojev, je odpustek samo nepopoln; velja pa izjema za tiste, ki so po določbi št. 11 ovirani.

8. Tri pogoje je mogoče izpolniti več dni pred opravljenim predpisanim delom ali po njem; vendar pa je primerno, da prejmemo obhajilo in molimo po namenu sv. očeta na isti dan, ko opravimo dela.

9. Z eno zakramentalno spovedjo je mogoče prejeti več popolnih odpustkov; z enim obhajilom in eno molitvijo po namenu sv. očeta pa prejmemo le en popolni odpustek.

10. Pogoji moliti po namenu sv. očeta popolnoma izpolnimo, če molimo en očenash v zdravamarljivo po njegovem namenu; dana pa je posameznim vernikom prostost, da molijo katero koli drugo molitev, kar je pač odvisno od pobožnosti posameznika in njegove vdanosti rimskemu papežu.

11. Krajevni ordinariji morejo vernikom, nad katerimi po pravu izvršujejo oblast, če prebivajo na takih krajih, da nikakor ne morejo ali pa zelo težko prejmejo spoved in obhajilo, dovoliti, da morejo prejeti popolni odpustek brez dejanske spovedi in obhajila, da so le skesani in da sklenejo prejeti zakramente, brž ko jim bo mogoče.

SPREMEMBE Z OZIROM NA PREJSNJO PRAKSO

12. Delitve odpustkov na osebne, stvarne in krajevne ni več. S tem je še bolj jasno, da so z odpustki obdarovana dobra dela vernikov, čeprav so ta dela vezana na predmet ali kraj.

13. Zbirka odpustkov (Enchiridion) bo na novo pregledana z namenom, da bodo z odpustki obdarovane le važnejše molitve in važnejša pobožna dela in dela ljubezni in pokore.

14. Seznamli in zbirke odpustkov redov, redovniških družb, družb, ki žive v skupnosti brez obljub, svetnih ustanov in pobožnih verskih združenj bodo čimprej pregledani tako, da bo mogoče popolni odpustek dobiti le na posebne dneve, ki jih bo določil Sv. sedež.

15. V vseh cerkvah, javnih oratorijih in za tiste, ki imajo po njih po zakonu pravico — tudi v pol-javnih oratorijih — je mogoče prejeti popolni odpustek dne 2. novembra, a darovati ga je mogoče samo za rajne.

V vseh župnijskih cerkvah pa je mogoče prejeti popolni odpustek dvakrat na leto: na dan zavetnika cerkve in dne 2. avgusta, to je na dan »porciunkulskega

odpustka«, ali na kak drug bolj primeren dan, ki ga mora določiti ordinarij.

16. Predpisano delo, ki je za doseg popolnega odpusta navezano na cerkev ali oratorij, je pobožen obisk cerkve ali oratorija, pri katerem se moli očenaš in vera.

17. Kristjan, ki pobožno uporablja nabožen predmet (razpelo, križ, rožni venec, škapulir, svetinjo), ki ga je blagoslovil kateri koli duhovnik, prejme nepopolni odpustek.

Če pa je nabožni predmet blagoslovil papež ali kateri koli škof, more dobiti, kdor tak predmet pobožno uporablja, tudi popolni odpustek na praznik sv. apostolov Petra in Pavla, če moli vero po katerem koli obrazcu.

OB SMRTNI URI

18. Usmiljena mati Cerkev dobrohotno podeli umirajočemu, ki nima na voljo duhovnika, da bi mu podelil zakramente za umirajoče in apostolski blagoslov s popolnim odpustom, o čemer je govor v kan. 468 § 2 zakonika cerkvenega prava, če je pravilno pripravljen (dispositus), popolni odpustek za smrtno uro, da je le v življenju imel navado opravljati nekatere molitve. Hvalevredno je, če za doseg tega odpusta uporabljamo razpelo ali križ. Ta popolni odpustek v smrtni uri more kristjan prejeti, čeprav je že isti dan prejel kak drug popolni odpustek.

Nekaj problemov števerjanske občine

(Razgovor z županom g. Klanjščkom)

V zadnji številki našega lista smo bralcem predstavili mladega župana iz Števerjana g. Slavka Klanjščka. Pogovor, ki ga je imel naš poročevalec z njim 29. junija letos, se je dotaknil številnih problemov, s katerimi se srečuje števerjanska skupnost: Dva: problem naše mladine in stanovanjsko stisko smo že omenili. So pa še drugi. Začnimo kar z otroškim vrtcem!

OTROSKI VRTEC

»Se vam ne zdi, g. župan, da bi zidava ljudskih hiš v vaši občini, če bi vam pristojne oblasti dodelile potrebne fondе — kar bi bilo seveda zelo prav in je močno želeli — po drugi strani ustvarila nove skrbi, namreč potrebo otroških vrtcev, počitniških kolonij, novih šol in drugega, kar je povezano z mladimi družinami?»

»Tudi na to smo mislili in že prešli k reševanju. Predvsem, kar se tiče otroškega vrtca smo, po mojem mnenju, našli najboljšo rešitev, ko smo vrtce zaupali šolskim sestram. Prej je bil vrtce v rokah ustanove ONAIRC. O njej pa sami dobro veste, iz kakšnih namenov je bila ustanovljena in kako delujejo njeni otroški vrtci. Zato smo pri občinskem odboru že dalj časa razmišljali, kako bi zadevo vrtca bolje uredili v korist naših otrok. Ko je potekla pogodbeni doba z ONAIRC, smo vodstvo vrtca ponudili šolskim sestram, ki vodijo nekaj vrtcev na Tržaškem. Ni šlo brez težav v občinskem svetu in na prefekturi. Vsak je iz svojih razlogov nasprotoval, da bi sestre prišle v Števerjan. Toda vztrajali smo in letos v marcu sta dve sestrji sprejeli vodstvo otroškega vrtca. To sta sestrji Silverija in Kristina. Nekoliko čudno so jih otroci sprva gledali, sedaj so si pa postali prijatelji tako, da je vrtce začel res v polni meri služiti svojemu namenu. Dočim smo prej imeli vpisanih le kakih 10 do 15 otrok, jih je sedaj vpisanih 32, redno pa je prisotnih okrog 25. Ker je občina razhodna, otroke prevažamo z avtom. Za stroške prispeva dežela, del pa starši sami. Ljudje so danes dosti bolj zadovoljni z otroškim vrtcem kakor so bili prej, tudi tisti, ki so v občinskem svetu glasovali proti in ki so potem pobirali podpise proti sestram. Danes morajo vsi priznati, da je bolje tako. Pa ne samo v otroškem vrtcu, roka sester se pozna že tudi v cerkvi, čeprav so šele nekaj mesecev pri nas.«

POČITNISKE KOLONIJE

»Toda naša skrb ni samo otroški vrtce, zaskrbljeni smo tudi zaradi počitniških kolonij,« povzame g. župan. »Ne zdi se nam prav, da morajo naši otroci v počitniške kolonije skupaj z otroki italijanskih šol. Nimamo nič proti italijanskim otrokom, toda vidimo, da se v takih kolonijah naši otroci ne počutijo dobro, ker ne obvladajo jezika in ker se jim zdi, da so zapostavljeni. Zaradi tega smo v maju leta 1966 na srečanju vseh treh županov slovenskih občin, iz Doberdoba, Sovodenj in Števerjana, mislili tudi na to, kako bi se

Iz Slovenije

Družina na polju brez strehe

Po naslovu bi sklepali, da se je to zgodilo nekje v kapitalistični državi, toda ljubljanski list »Delo« ve povedati, da se take stvari dogajajo v socialistični Jugoslaviji, kjer so se šli pred 25 leti socialno revolucijo, da bi zlasti družabno zatirani ljudje v bodoče bolj dostojno živeli.

V hiši gostilničarja Ogrizka v Tekačevem pri Rogaški Slatini je živel z ženo in dveletno hčerko v sobi v pritličju 49-letni Maks Medved, mizar po poklicu. Za sobo je mesečno plačeval 900 S din. Gostilničar pa je zahteval, da mora Medved zanj tudi zastoj delati na polju, čemur pa se je Medved uprl. Zato je v četrtek, 13. julija gostilničar v času, ko najemnika ni bilo doma, vdrl v njegovo sobo in vse pohištvo zmetal na cesto. Nesrečni deložnanci so se zatekli na prostor med njivama nad železniško progo, ki pelje v Rogaško Slatino. Sosedje so medtem postavili nesrečnejšem skromno streho nad dvema posteljama, medtem ko stoji ostalo pohištvo kar na prostem pod milim nebom. Dasi je Medved dogodek prijavil krajevni milici, se po petih dnevih bivanja na polju ni našel nihče ne iz občine ali postaje milice ali krajevne skupnosti Rogaška Slatina, ki bi družini pomagal vsaj do zasilnega stanovanja.

povezali v občinsko skupnost in pripravili našim otrokom lastno letovanje v kaki koloniji.

»To je pa sijajna misel,« sem pritrdil. »Tudi duhovniki čutimo, da ni pravičen sedanj način počitniških kolonij za naše otroke. Zato nas tem bolj veseli, da ste tudi župani prišli do tega spoznanja. Ne smete pustiti, da ideja pade v vodo. Uresničiti jo morate, če mogoče, že prihodnje leto. Hvale vredno je tudi prizadevanje za večjo povezavo vseh treh slovenskih občin. Gotovo imate še kake druge skupne probleme, ki bi jih želeli rešiti.«

SKRB ZA ONEMOGLE VAŠCANE

»Imamo jih,« je nadaljeval župan Klanjšček. »In sicer je tak skupen problem skrb za onemogle in stare. Tudi pri teh je isto kot pri otrocih: v bolnišnicah in zavodih za onemogle se prav tako čutijo tuje in zapostavljene kot otroci. Zato smo govorili, da bi ustanovili konzorcij vseh treh občin za vzdrževanje posebnega doma onemoglih za slovenske ostarele in zapuščene osebe.«

»Tudi ta zamisel je odlična, ker morem tudi iz lastne izkušnje potrditi, da je tako. V Gorici pri usmiljenih bratih in v Ločniku v Domu počitka se naši ljudje res ne znajdejo. Vse jim je tuje in zaradi tega še bolj trpijo,« sem pristavil. »Vidim, da je demokracija na vasi res nekaj lepega in koristnega, če se najdejo moške, ki jim je mar skupni blagor. Sedaj se zdi, da imamo tri take župane. Le držite skupaj, čeprav ste bili izvoljeni na različnih političnih listah. Kadar gre za blagor ljudstva, nas ne smejo ločiti politične pregrade, temveč nas morajo vse družiti isti cilji.«

OBCINSKE POTI

»Vendar bi vas še nekaj vprašal: Kdaj se pa bomo vozili v Števerjan po lepših cestah? Sedanje res ne delajo časti ne občini ne deželi.«

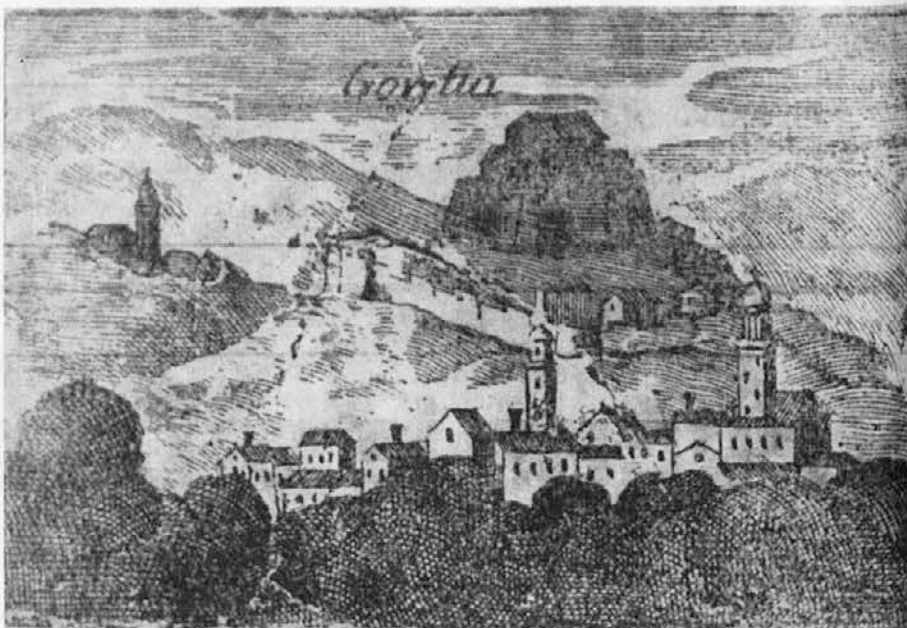
Tu je bil župan Klanjšček kratak. »Upamo, da bo zadeva s petletnim deželnim načrtom rešena. Občina bo z deželnim prispevkom popravila in asfaltirala pot od Bukovja do Sovence, pokrajina pa ono iz Oslavja do Sovence, oziroma do mejnega bloka. Ta del ceste že širijo in jo bodo prihodnje leto asfaltirali. Ostale ceste pa od Bukovja do Jazbin in dalje do Moše in ščednega bodo šle na dražbo prihodnje leto, kakor nam je dežela zagotovila.« (V tem času so že na delu za asfaltiranje ceste od Bukovja do Sovence, op. pisca).

***

Sonce je zašlo za šmartnim v Brdih, od Sabotina je začela pihljati prijetna hladna sapica. Kar težko je bilo posloviti se od lepega Števerjana, ki je ves žarel v zadnjih žarkih sonca, od zelenih vinogradov, od prijaznih ljudi. Toda dolžnost je klicala drugam. Razšli smo se z željo, da bi se mogle uresničiti vse lepe in koristne zamisli upraviteljev števerjanske in ostalih slovenskih občin.

(r+r)

Kronanje svetogorske Matere božje

Gorica s Sv. goro (lesorez iz 17. stoletja)

Nastopil je Franc Anton Zanuttig (Zanuthi). Privedena priča. Zakonito opomenjen. Priše.

Na vprašanje, ali je kdaj tudi sam prejel kako milost od svetogorske Matere božje, je izjavil:

»Res je, da mi je svetogorska presveta Devica naklonila čudežno milost. Septembra lanskega leta me je napadla huda mrzlica: bledelo se mi je, na koži so se pokazali rdeči izpuščaji, izgubil sem govorico. Celih 22 dni je že trajala moja bolezen v opisani obliki, ko sta me moja sestra in žena zaobljubili premilostni Devici, da pojdeti, komaj ozdravim, z mano na Sv. goro izvršit zaobljubo. Ko sem še sam prav isto obljubil, sem tistega večera mirno zaspal, naslednje jutro sem že lahko govoril, tako da je zdravnik, ki me je prišel pregledat, vzkliknil mojim domačinom: "Nikar ne dvomite, zaradi te bolezni ne bo več umrl!" Čez kak teden sem se že toliko okrepil, da sem z ženo in sestro poromal na Sv. goro in tamkaj izpolnil zaobljubo ter izobesil zaobljubljeno ploščico.«

Na vprašanje, kateri zdravnik ga je zdravil, je odvrnil:

»Zdravnik je bil g. dr. Janez Krstnik Bosizzi, deželni ordinarij!«

Na vprašanje, kako ve, da je bil tako težko bolan in da sta namesto njega naredili zaobljubo žena in sestra, je pojasnil:

»Vem iz njunega pripovedovanja. Povedali sta mi tudi, da se je zdravnik izrazil, poprej kot sem se zavedel, da ne da vinarja za moje življenje in da je skopnelo vsako upanje na moje ozdravljenje.«

Glede splošnih vprašanj: v redu.

(Notar Zanuthi) je sam od sebe izpovedal: »Lansko leto, meseca julija ali junija, če se ne motim, vsekakor predno sem zbolel, se mi je dogodil podoben, prav tako čudovit slučaj. Gospod Janez Marija Lesjak me je naprosil, naj grem na Kras izterjat neke njegove dace. Kar tam na njegovem dvorišču sem skočil na konja, ta pa, sicer mirne naravi, je začel besno poskakovati, vzpel se je na zadnje noge in se zvrnil s hrbotom name. Docela me je pokril, tako da je sedlo obležalo na mojih prsih in žledocu, konjeva glava pa na moji. V onem hipu, ko sem bil v takšni nevarnosti, sem zaprosil pomoč svetogorske premilostne Device. Konj se je takoj obrnil na stran in me osvobodil, ne da bi me bil kakor koli poškodoval. Nemudoma sem vzel drugega konja in šel na pot ter izvršil naročilo, ne da bi čutil najmanjše okvare na telesu.«

Na vprašanje, kdo je bil prisoten, je odvrnil:

»Prisotni so bili g. Lesjak z gospo in številni drugi, ki se jih zaradi zmede ne spominjam, z izjemo kočijaža družine Grabizjo, ki mi je priskočil na pomoč.« Glede splošnih vprašanj: v redu!

Škofje iz Evrope med seboj

68 škofov iz 19 evropskih držav se je nedavno zbralo v nizozemskem mestu Noordwijkerhout, da se porazgovorijo o najbolj pekočih problemih, ki trenutno vznemirjajo njihovo pastirsko službo. Navzoči so bili vsi nizozemski škofje, iz Francije deset s pariškim kardinalom Veuillatom in prav tako iz Italije z dvema kardinaloma. Presenetljivo slabo je bila zastopana Zahodna Nemčija (le trije), sedem škofov pa je prišlo iz socialističnih držav vzhodnega bloka. Apostolski administrator iz Prage msgr. Tomašek je sporočil, da so prišli »nepričakovane ovire«, nadškof Kominek iz Wrocława na Poljskem pa je kar javno povedal, da mu oblasti niso hotele izstaviti potnega lista.

Rim je malo z nezaupanjem spremljal priprave na to srečanje škofov. Bal se je, da bi prišlo do kakih samosvojih stališč, ki jih zlasti na Nizozemskem ne manjka. Zato je dobil tudi msgr. Colombo, ki je teološki svetovalec Pavla VI. nalogo, da poudari pomen avtoritete in pokorščine v Cerkv. Njegov govor pa je bil precej hladno sprejet, češ da se še vedno opira na nekdanje pojmovanje absolutne in slepe pokorščine in da premalo upošteva dostojanstvo in svobodo človeka. Cerkevni dostojanstveniki naj bi se manj sklicevali na svojo oblast, zato pa tem bolj stremeli za tem, da si jo pridobijo s čim bolj duhovnim življenjem in z izogibanjem bogastva ter razkošja. Kardinal Pellegrini iz Turina je še posebej poudaril, naj bi višji cerkveni krogi v javnosti nastopali v čim večji preproščini, ker le to jim bo olajšalo izvajanje njihove oblasti nad duhovniki in vernim ljudstvom.

V prostem času pa so škofje pokazali, da so res ljudje kot vsi drugi. Vsi so odložili talarje in si nadeli laično obleko. Večina se je šla kopat v morje, nekateri pa so se odločili za nogomet. Za vratarja sta bila kardinal Suenens iz Bruslja in kardinal Pellegrino iz Turina. Prisotni so ugotovili, da so nastopajoči škofje tudi ob

žogi dokazali, da jim nogomet ni tuj in da se zato ni bati, da se ne bi znašli v današnjem času, ki je res sicer drugačen kot so ga bili vajeni naši predniki, a zato nič manj resničen in avtentičen izraz človeške duše.

UTRIP CERKVE

Spomenik Piju XII.

V sredo, 19. julija popoldne je sv. oče blagoslovil kip papežu Piju XII. na trgu San Lorenzo. Na ta dan so pred 24 leti zavezniki bombardirali ta del mesta. Pij XII. je v spremstvu sedanega sv. očeta Montinija takoj po bombardiranju hotel tolažiti prizadete. Spomenik je izdelal bronu kipar Antonio Bertl. Blagoslovitev spomenika so se udeležili sorodniki pokojnega papeža, predsednik vlade Aldo Moro, odbor rimske občine in številni predstavniki političnega in kulturnega življenja. Spomenik je prevzela v oskrbo rimska občina.

Pomoč ubogim

Londonski kardinal Heenan je s posebnim pastirskim pismom povabil vernike in duhovnike svoje škofije, naj resno pomislijo, kaj bi lahko dali za pomoč ubogim po svetu. Ni dovolj govoriti o bratstvu in ljubezni do bližnjega, ampak je treba bratstvo in ljubezen tudi v dejanju pokazati. Cerkvam in samostanom svetuje, naj prodajo razne srebrne predmete, ki niso nujno potrebni. Če bi vsaka država dala en odstotek letnih dohodkov za pomoč revnim po svetu, bi premagali revščino. Londonska škofija hoče dati dober zgled in bo en odstotek letnih dohodkov namenila za odpravo revščine, čeprav bo treba zato spremeniti razne načrte in skriti razne izdatke.

Slovenski tabor na Repentabru

Nedelja 23. julija. Sinje nebo je razpeto nad našo zemljo. Skržati muzicirajo sredi od toplih žarkov razgrete grude. Vroče je in prenekateri Slovenec razmišlja, ali bi šel na pot in se pridružil tistim, ki bodo tudi letos na Repentabru, tem prelepem slovenskem griču, obhajali že dvajseti tabor Slovenske prosvete po zadnji vojni.

Letošnji tabor je nosil na sebi še poseben pečat: povezan je bil z jubilejem 1200-letnega pokristjanjenja našega naroda. Zato ni mogla biti ne vročina ne razdalja ne zaposlenost kriva, da se ga naši ljudje, tisti ki znajo ceniti tri velike vrednote našega narodnega občestva: vero, materin jezik in pojočo pesem, ne bi bili udeležili.

***

Ob petih popoldne se je začel prostorni prostor pred cerkvijo narodno-prosvetni tabor. Franko Žerjal, eden izmed napovedovalcev, je pozdravil predstavnike oblasti, naše slovenske izvoljene predstavnike, pa Goričane in drage beneške Slovence. Tudi župan z Repentabru, g. Mihael Guštin, je pozdravil navzoče. Predstavniki občine je, kjer je pri volitvah zmaga Slovenska skupnost in ki prireditelj tabora že toliko let nudi gostoljubje.

Zahvali za veliki dar vere je nato sledil na prostem pred cerkvijo narodno-prosvetni tabor. Franko Žerjal, eden izmed napovedovalcev, je pozdravil predstavnike oblasti, naše slovenske izvoljene predstavnike, pa Goričane in drage beneške Slovence. Tudi župan z Repentabru, g. Mihael Guštin, je pozdravil navzoče. Predstavniki občine je, kjer je pri volitvah zmaga Slovenska skupnost in ki prireditelj tabora že toliko let nudi gostoljubje.

Matejka Peterlin, druga napovedovalka, je nato izrekla pozdrav beneškim Slovincem, ki so prvič po vojni prišli na skupno prireditev. Če je kdo do sedaj mislil, da sta njih beseda in pesem umolknila, je bil v zmoti. Njih nastop priča, da še živijo, čeprav že tolikokrat prezrti in prevarani v svojih upih.

G. župnik iz Štoblanka, Marij Lavrenčič, jih je predstavil. Dejal je, da so zadnja večja slovenskega naroda; že sto let so oropani slovenskih šol, kot izseljenci se morajo potikati po svetu; njih jezik je pesem; če bi te ne bilo, bi tudi pod Matijem Slovincem več ne bilo.

Fantje z Opčin, člani kvinteta »Pleyades« veselo muzicirajo

Bučno je bilo in mladini gotovo všeč. Starejši so bili morda manj navdušeni, toda tudi v okusu — svoboda!

Glasbi je sledila pesem. Podali so jo »Fantje izpod Grmade« pod vodstvom Iva Kralja. Stiri pesmi so zapeli in lepo so se njih glasovi zlivali med seboj. Najbolj je pritegnila hudomušna »Ej tobak je sladka travca«, pa tudi ostale tri: Pridi, Gorenje, O večerni uri in Pri svetem Rok' so žele polno priznanje.

Zbor »Fantje izpod Grmade«

Na vrsto je prišel za pevci zastopnik Goriške. G. Jože Jurak je prinesel pozdrave vseh, ki se opajajo ob vrednotah: vera, materin jezik, naša pesem in ki jim te tri vrednote pomenijo skupno streho, kot pravi pesnik: Bog živi vse Slovence pod streho hiše ene! G. Drago Stoka, odgovorni urednik revije »Most« je nastopil kot slavnostni govornik. Poudaril je zlasti misel, da nas je sprejem krščanstva rešil narodne smrti in vključil v krog kulturnih narodov. Bila je predvsem Cerkev tista, ki nam je ohranila govorico. Njej se imamo edinele zahvaliti, če smo mogli to pot ob 1200-letnici pokristjanjenja med seboj pozdraviti beneške Slovence. Rešili so se, ker se jim je v njih svetih slovenska beseda spremenila v pesem. Ta slovenska beseda, ki je nekateri kar ne morejo prenesti, naj poje še naprej, povsod nevsiljivo, prijetno in kulturno, vodena od gesla pesnika Otona Zupančiča: »Slovenska misel, vzpluj!«

Nato so še enkrat nastopili fantje z Opčin z melodijami današnjih dni. Odmor, ki je sledil, je dal navzočim priliko, da

so si izmenjali besedo z znanci, si ohladili žejo in se razgledali po lepi naši zemlji.

Po odmoru je prof. Humbert Mamolo povedel na oder združene tržaške zbornice cerkvenih pevskih zborov. Tri pesmi so zapeli: Naša pesem (E. Adamič), V mesečini (M. Tomec) in za mešani zbor prirejeno Foersterjevo V hribih se dela dan. Uspešna dirigentova roka je pripomogla, da so pesmi zavalovile ubrano v ozračje in razveselile duha ter srce poslušalcev.

Nastop združenih cerkvenih pevskih zborov s Tržaškega

Za zaključek so dijaki višjih srednjih šol v Trstu pod okriljem Slovenskega odra zaigrali kot odraz jubileja 1200 letnice pokristjanjenja Slovencev odlomek iz drame »Krst pri Savici«, ki jo je napisal goriški rojak, pisatelj Zorko Simčič, kateri pa se je zelo držal pesnitve, ki jo je napisal naš največji pesnik France Prešeren.

Prizor iz igre »Krst pri Savici«: duhovnik oblije Črtomira s krstno vodo

Marijan Kravos je doživeto podal lik Črtomira, zadnjega pogana med Slovenci, ki ga Bogomila s svojo odpovedjo lastni sreči pripravi, da se da krstiti z vodo iz slapa Savice. Črtomir bo postal nato misijonar med Slovenci, da jim oznani evangelij ljubezni, bratstva in miru.

Sonce se je nagnilo k zatonu in veter je zavel malo močnejše, ko je Matejka Peterlin z mislijo na prijateljstvo in medsebojno razumevanje v vsej slovenski skupnosti navzočim naznanila, da je letošnji slovenski tabor na Repentabru prišel do svojega zaključka. Z ljubeznijo do slovenske pesmi in besede naj se razidejo in to ljubezen naj poneso na svoje domove!

Pogled na del množice, ki je prisostvovala prireditvi na Repentabru

JOSEFINE STEGBAUER 25
Prevedel J. P.

„Veš li število zvezdà...?“

Od Gretičine postelje pa ni bilo odgo- vora, le pritaženo ihtenje, kakor bi hotela udušiti glasen jok v blazini. Melanija je skočila iz postelje in se sedela pri Gretici na posteljnem robu: »Za božjo voljo, Gretica, zakaj pa jokaš?«

Gretica pa je le še globlje zakopala svoj obraz v blazino in skušala udušiti solze. Pa Melanija ji ni pustila. Kar s silo ji je obrnila obraz navzgor:

»Saj teta Melanija tega ni mislila tako hudo!« je tolažila jokajočo deklico.

»Mar misliš, da zaradi tega jokam? Kako naj ti povem? Glej, če bi bilo potem vse tiho, če ne bi nihče ploskal, potem bi se spomnila, odkod že znam to pesem. Cisto natančno sem čutila, da bi se bila spomnila.«

In rada bi še bila pristavila, kako je

ravno prihod tete Emilije zatrl v njej vse lepo razpoloženje, ki ga je občutila ob tej pesmi. Pa ni povedala. Ni hotela žaliti Melanije, ki je v teti Emiliji gledala le dobro, nadvse dobro tetko.

»Tako se mi smiliš, Gretica!«

»Ampak mamici ne smeš povedati, da sem jokala, lepo te prosim.«

»Saj nisem klepetulja! Ze zato bi ne povedala, ker bi bila teta Emilija žalostna.«

»Saj zato. Pojdi zdaj spat, Melanija.«

Melanija je zdrknila s postelje in stoje še naročila:

»Pa tudi ti ne smeš več jokati, ampak koj zaspati!«

»Saj bom, Melanija!«

In vendar, medtem ko je Melanija, utrujena od izleta, kar brž zaspala, se je Gretica mučila z mislimi. Iskala in iskala je, kako bi našla kak most, ki bi jo vezal s preteklostjo, kako bi našla spomin na prejšnja leta.

»Danes še molili nisva,« se je nazadnje spomnila in začela šepetati predse večerno molitev. Še preden jo je zmolila do konca, je tudi ona zaspala.

Bog pa, ki je vse zvezde preštel, je čul nad njo...

11.

»MYSTERIUM«

Lepi tedni v Dernburgu so se bližali koncu. Gretica se je že poslovila od gospe Pöhl in ji pri tem slovesno obljubila, da je nikoli ne bo pozabila in da ji bo večkrat pisala.

Zdaj je bila spet v mestu. Prijavila se je za sprejemni izpit v šolo, pa ga ni naredila. Mati ji je zato naročila domačega učitelja. Naj bi se pol leta privatno učila doma in skušala za drugi semester narediti sprejemni izpit. Ravatelj dekliške srednje šole je tolažil gospo Thorn, naj nikar ne pozabi, kaj je deklica doživela, in da je še vedno mogoče, da se bo deklica vsega tega, kar se je nekoč vendar že učila, tudi še spomnila. V drugem semestru je vsekakor ne bodo preveč strogo izpraševali.

Tako je gospa Thorn dobila domačega učitelja, in sicer mirnega potrpežljivega človeka, ki se je z vso dušo zavzel za svojo učenko. Pa tudi Gretica se je na

Msgr. FOGAR

šestdeset let duhovnik

Pred šestdesetimi leti, 23. julija 1907 je prejel v častitljivem mestu Brixen na Južnem Tirolskem Alojzij Fogar, po rodu iz bogate in obenem liberalne goriške družine, mašniško posvečenje. Ko je vstopil v semenišče, je njegov starejši brat vzkliknil: »On bo sramota za našo družino!« Tako je prvo sv. daritev opravil v tihoti cerkve sv. Trojice v Brixnu. Prišla je mati z dvema hčerkama, oče in brat pa sta izostala...

Kdor te dni zre na šestdeset let duhovništva msgr. Fogarja, vidi, da je Bog prav po njem dal priimku Fogar sloves, ki bo prešel v zgodovino ljudstva ob sedanjih mejah in bo govoril o silni poštenosti tega cerkvenega dostojanstvenika, ki ga fašizem ni mogel ukloniti, temveč edino odstraniti.

Ko ga je 14. oktobra 1923 tedanji goriški nadškof Sedej posvetil v škofa v goriški stolnici, je s poudarkom izrekel besede posvečevalnega obreda: »Blagoslovljen, ki te bo blagoslovljal in preklel, ki te bo preklinjal.«

Prišel je v Trst. Uboga slovenski in hrvaški narod, ki ju je hotel fašizem izbrisati z očetne zemlje, sta hitro spoznala, da je msgr. Fogar na njuni strani. Verni in neverni so občudovali mladega in pogumnega škofa, ki je jasno govoril ne le v Trstu, temveč tudi v Rimu, »tostran in onstran Tibere« ter zavzeto branil naravne pravice slovenske in hrvaške manjšine. Če bi mu bili tedaj prisluhnili v Vatikanu ter v beneški palači, kjer je Mussolini kraljeval, bi danes morda beseda foiba ne pomenila to, kar žal pomeni. Tisti, ki so ga bili preganjali in preklinjali, so priklicali preklestvo nase in na svoje otroke; a zatirani narod, ki ga je blagoslovljal, je bil tudi sam deležen njegovega blagoslova in je obstal.

Oktober 1936 je msgr. Fogar zapustil Trst in se umaknil v Rim. Tam v senci lateranske bazilike živi kot naslovni škof iz Patrasa v Grčiji ves čas svojega izgnanstva, poznan širom po Evropi in tudi Severni Ameriki. 85 let ima pa je še vedno čil in duhovno svež. V lateranski baziliki opravlja službo lateranskega vikarja kot pomočnik rektorja svetišča kardinala Masella. Napoved, ki jo je izrekel njegov brat ob posvečenju, je Bog obrnil prav v nasprotno stran: postal je ponos Fogarjeve družine in z njo ponos vsega goriškega ter tržaškega ljudstva obeh narodnosti, ker je sledil vzgledu sv. apostola Pavla ter vsem postal vse!

Severno Ameriko je zajel val rasnega sovraštva

Tri dni že divjajo čenci po mestnih predelih Detroita, enega šestih največjih severnoameriških mest ter požigajo hiše, plenijo trgovine in napadajo policijo. Guverner države Michigan, Romney, kamor spada Detroit, je moral poklicati na pomoč vojske zvezne vojske, ker domače varnostne čete niso bile več kos položaju. V nemirih je bilo ubitih 26 ljudi, 1500 ranjenih, 2300 pa aretiranih. Izbruhnilo je 1066 požarov. Do rasnih spopadov je prišlo tudi v drugih mestih kot v črnskem naselju Harlem (New York), v Rochemstru in Pontiacu. Vsa ameriška javnost je globoko presunjena nad temi izgredi in se sprašuje, kdo jih podžiga ter kdo ima interes, da se dogajajo.

moč potrudila, da bi se čim več naučila. Po cele ure je prečepela pri knjigah, da jo je morala gospa Thorn sama večkrat nagnati, da je vsaj malo prišla na sveži zrak.

Gretica je hotela biti novi »mamici« hvaležna. Vedela je sicer, da bi gospa Thorn lahko brezskrbno živela, a sedaj jo je vendar precej stalo, ko ji je naročila učitelja, vrhu tega pa ji je tudi omogočila glasbene ure, pri katerih se je vadila na priljubljene gosli. Obiskovala je znano glasbeno Rosnerjevo šolo. Gospa Thorn ni nikdar pokazala, da ji pomeni ta skrb za Gretico kakšno posebno žrtev, a Gretica je to sama občutila in ji je bila hvaležna. Na zunanjo tega ni preveč kazala; vedela je, da bi gospe to niti prav ne bilo.

V mestu se je deklica počutila vse bolj osamljeno kakor zunaj v Dernburgu. Gospa Thorn je v svoji materinski ljubezni to kmalu opazila.

»Melanijo najbrž pogrešaš?« je nekega dne vprašala Gretico.

»Zadnji čas jo res le redko vidim,« je ta boječe priznala.

Hud potres v Turčiji

V soboto 22. julija ob 19. uri je v Turčiji nastal hud potres. Po prvih vesteh so poročali o tisočih in več mrtvih, a na srečo so poznejše ugotovitve to število znižale. Po uradnih vesteh je potres povzročil okoli 70 smrtnih žrtev in 200 ranjenih, materialna škoda pa je ogromna. Največ žrtev je bilo v mestu Adapazari, preimenovanem pred šestimi leti v Sakarya. Tu se je porušilo veliko hiš, med temi poštna palača in neka tovarna kmetijskih izdelkov. Reševalne skupine kopljejo med ruševinami, da bi našli pogrešane. Zato se boje, da bo število mrtvih še naraslo. Poleg Adapazarija so bili hudo prizadeti še Bursa, kraj južno od Carigrada, Akya-zi in Iznik, nekdanja Niceja, kjer je bil leta 325 prvi koncil.

Prvemu hujšemu potresnemu sunku so sledili še drugi, toda manjše silovitosti. Tudi predlansko leto je Turčijo prizadel potres, ki je zahteval 2314 mrtvih, še hujši pa je bil leta 1939, ko so našli kar 24.000 smrtnih žrtev.

Sv. oče je takoj, ko je zvedel za potres, poslal v francoščini predsedniku države Sunayu telegram, v katerem mu je zagotovil svoje molitve v korist prizadetih in izrazil svoje sožalje ob težki preizkušnji, ki je prav v času papeževih priprav na potovanje v Turčijo zadela marljivo turško prebivalstvo.

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Spored od 30. julija do 5. avgusta 1967

Nedelja: Prvi program: 11.00 Sv. maša. 15.00 Firenze: Kolesarstvo. 21.00 Mata Hari. 22.30 Sportna nedelja.

Ponedeljek: Prvi: popoldne lahkoatletski dvoboj Finska - Italija po evroviziji. 21.00 Ples slonov, film. — Drugi: 22.00 Koncert (Devet Beethovnovih simfonij).

Torek: Drugi: 22.15 Kdo ti je dal patent? Sreda: Prvi: 2.00 Tajska (Siam). 22.00 Sportni pregled ob sredah. — Drugi: 21.15 Zimske norosti.

Četrtek: Prvi: 21.00 Ne vznemirjajte se! 22.20 Srečanja 1967. — Drugi: 21.15 Zivahno dekle, film Perry Masona.

Petek: Prvi: 21.00 Obrazi mest: Oristano. 22.00 Drugi obraz medalje, telefilm. — Drugi: 21.15 Rdeči trikot.

Sobota: Prvi: 21.00 In tako dalje. 22.00 Črta proti črti.

★

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Spored od 30. julija do 5. avgusta 1967

Nedelja: 9.05 Četrtek večer domačih pesmi in napevov, narodno zabavna glasba. 11.30 Serijski film za otroke. 16.30 Budimpešta: Atletika (do 18.50) Madžarska: Vel. Britanija. 19.00 Perry Mason, serijski film.

Ponedeljek: 18.15 Lepe pesmi so prepevali: Jager pa jaga. 18.45 Energija iz plime in oseke, francoski film.

Torek: 18.40 Drečjek in trije Marsoveci: Mihec ni več tepen. 19.00 Poljudno znanstveni film. 20.00 Daljna dežela, am. western film. 21.30 Smeri sodobne likovne umetnosti - III. del, zaključek.

Sreda: 21.30 S kamerom na Rdeče morje.

Četrtek: 17.10 Risanka. 17.25 Potujte z nama ob Ljubljani. 17.55 Črni kralj, poljska risanka

Petek: 18.45 Vizitka: Berta Ambrož. 19.00 Mozaik kratkega filma: Mesto na Vardarju, Mimogrede - dokumentarna film. 20.38 Usode, francoski igrani film.

Sobota: 19.15 Sprehod skozi čas: Začetek XX. stoletja. 21.00 Jugoslavija pleše in poje, folklorni festival v Kopru. 22.10 Golo mesto, serijski film.

Ker tudi Melanija med tednom zaradi šole ni imela ravno preveč časa, se je gospa Thorn domnila s sestro, da bi smela nedelje preživeti pri družini Kersten. Pri jedi so bili vsi skupaj, prosti čas pa sta deklici sami zase preživeli. Jesenski dnevi so bili lepi in topli, zato sta navadno tičali kje na vrtu. Tam je Melanija pravila Gretici o šoli, o prijateljicah.

»Enkrat moraš priti k Marti Heller,« je neke nedelje povabila Gretico. »Tam je zares lepo in veselo. Tudi Senta pride večkrat tja. Njo gotovo poznaš, saj hodi s tabo h glasbenim uram. Vidve bi pri Marti lahko kaj lepega zaigrali.«

»Zdaj nimam časa, da bi vadila,« je ugovarjala Gretica. »Zdaj se moram učiti, da bom pri izpitu izdelala. Ne bi rada, da bi mama zastoj toliko denarja zame porabila za privatnega učitelja.«

»No, tako hudo pa že ne bo. Saj si vse to že znala, samo pozabila si. Kar naenkrat se ti bo odprlo, boš videla. Zato pa že lahko enkrat prideš z nami k Hellerjovim.«

»Saj bi rada prišla,« je priznala Gretica negotovo.

(se nadaljuje)

GORIŠKE NOVICE

Akcija za onemogle in gluhanost

V Ločniku pri Gorici obstaja Dom počitka »Angelo Culot«, ki je namenjen starejšim osebam, katere so onemogle ali brez svojcev; med njimi je tudi več Slovencev.

Večina oseb v tem domu je skoraj brez denarja, ker jim hišna uprava odvzame za oskrbo tudi 80 % pokojnine, ki jo prejema iz enega ali drugega naslova. Tisti pa, za katere v celoti skrbi občinska uprava, pa so navadno brez prejemkov. To pa pove, da oskrbovanci v domu skoraj nimajo denarja — razen če ga dobijo od svojcev ali dobrih ljudi, s katerimi bi si mogli nabaviti to, kar je za njih najnujnejše.

V zvezi s tem je zato občinski svetovalec Marino Piani predlagal goriškemu občinskemu svetu, naj bi se v bodoče poskrbelo za te oskrbovance in njih potrebe tako, da bi vsakdo razpolagal z določeno vsoto denarja. Tisti, ki so v breme občine, naj bi od nje prejeli po 4.000 lir mesečno, tisti ki imajo do 20.000 lir pokojnine, naj bi obdržali 5.000 lir, do 30.000 lir 7.000, do 40.000 lir pokojnine pa 8.000 lir.

Deželni svetovalec Gino Cocianni se je pa obrnil na deželni svet z vprašanjem, kako namerava deželna uprava upoštevati zakon št. 38 od 13. marca 1958, ki predvideva službe za gluhanost v sklopu javne administracije in zasebnih podjetij.

Odgovoril mu je deželni izvedenec Stopper in ga zagotovil, da ima deželna uprava pred očmi ta zakon in da ga bo skušala upoštevati na najbolj učinkovit način. Na podlagi zakona bi morala dežela sprejeti v pomožno službo pet gluhanostnih; štirje so bili že določeni, peti bo prejel imenovanje v teh dneh. Pri izbiri so prišli v poštev zavodi za gluhanost v Vidmu in Pordenonu (3 osebe) ter v Gorici in Trstu (po ena oseba). Ni nam znano, ali je bil pri tem sprejet tudi kak Slovenec. Ker ima dežela tudi prebivalce slovenskega pokolenja, bi bilo to seveda gotovo pravično.

Letošnji abiturienti klasičnega liceja v Gorici

K zrelostnemu izpitu (maturi) se je prijavilo iz klasičnega liceja v Gorici 9 kandidatov in kandidatkinj. Šest je preizkušnjo uspešno prestalo, trije pa bodo polagali popravne izpite v jesenskem roku. Za celo leto ni bil zavržen nihče.

Maturu so opravili pozitivno: Budač Neva, Cernic Karel, Hvala Sidonio Zdenko, Klanjšček Sergij, Pahor Marija in Rosi Levin.

Doberdob

V četrtek, 3. avgusta zvečer ob 9. uri bo slovesen prenos milostne podobe Svetogorske Kraljice iz goriške stolnice v Doberdob. Ustavi se na Poljanah, kjer bo prvi pozdrav in sprejem. Potem v vrsti avtomobilov na odprtem okrašenem »kamiončinu« prispe v Doberdob, kjer jo sprejmejo duhovniki, pevci, godba, verniki z lučmi in pritrkavanjem. Prvi večer bo poleg drugih govoril visokošolec mladini. Drugi večer bo ob 9^h govoril odvetnik o veri in znanosti ter o problemu trpljenja. V soboto pa delavec o delu. Seveda bodo pobožnosti tudi podnevi v petek in soboto ob 9^h dopoldne.

V nedeljo (6. avgusta) bo slovesna ma-

ša ob 10. uri. Zvečer pa tradicionalna Marijina procesija z lučmi in petjem litanij v spremstvu milostne Svetogorske Kraljice po vasi. Na koncu bo govoril p. Martin, predstojnik svetogorskega svetišča ter petje domačega cerkvenega zbora in »Fantov izpod Grmade«. Po končani cerkveni slovesnosti bo izžrebanje dobitkov loterije na dvorišču za cerkvijo. Vabljeni vsi!

***

V soboto smo zopet pokopavali. Tokrat Jožefa Gergoleta, ki je dalj časa bolehal po sanatorijih za jetične v Anconi, Nabrežini in drugod. Naj počiva v miru.

Neurje, ki je v ponedeljek zvečer divjalo po naši deželi je tudi v Doberdobu in na Poljanah naredilo veliko škode; toča, debela kot orehi, je klestila veje, trte, razbijala šipe; silen vihar pa je odkrival strehe in metal po tleh korce. Kogar je dobilo to neurje zunaj, je čutil udarce toče še naslednji dan. Soglasno mnenje vernih ljudi je: premalo molimo! In nedelje ne spoštujemo! Bog nam pomagaj in razsvetljuje vsaj za naprej!

Iz popotne torbe

Dva robca sem zmočil in precej hladilne pijače popil, da sem kaj nabral za torbo, ki je bila že dva tedna prazna. Na Repentabor pojdem, sem dejal; tam bom dobil vseh vrst ljudi na taboru in pozneje v gostilnah, če bo treba. Prvo sem srečal znanko iz SV. KRIZA, ki je bila svoj čas že nekaj povedala za torbo. »Sušo, imamo, sušo,« je rekla. »Se spomnite, kako je bilo zadnjič? Pisali ste o suši, ki ste jo videli pri nas in potem je deževalo, preden smo na koncu tedna dobili Glas v roke. Pa še zdaj pišite o suši, morda bomo zopet dobili dež pred soboto, pa miren naj bo.« O taboru bodo pisali drugi. Jaz sem se spravil v družbo moških najprej v senco, potem pa smo se pomaknili proti Ludviku Guštinu, ki nam je postregel z osvežilno pijačo. Sicer pa vročina ni bila neznosna. V Trstu je dosti hujše.

MISLI MOZ, KI JIH JE VREDNO ZAPISATI

Možaki so bili veseli in dobre volje. »Veste, to je pa res lepo, da so nam zagodli in zapeli tudi Beneški Slovenci. Kraševci sem, trd kot naš kamen in če bi me ne bilo sram, ko me je žena po strani opazovala, bi najbrž težko zadržal kakšno solzo od navdušenja in ganjenosti. In tisti gospod Lavrenčič je vse lepo razložil, čisto tako, kakor tam doma govorijo.« Vsi smo mu pritrjevali. Bog daj, da bi to prvo seme rodilo obilen sad. Nekdo je še pripomnil, kako je prav, da slovesno praznujemo 1200-letnico pokristjanjenja Slovencev, saj so duhovniki tisti, ki še gojijo in držijo pokonci naš jezik in našo pesem med slovenskimi Benečani.

Potem je nanesla beseda na naše splošne slovenske zadeve. Slišal sem nekaj res duhovitih pripomb in mi je žal, da si jih nisem sproti zapisal. Nekdo je rekel, da je radoveden, koliko več slovenskih napisov bomo zdaj videli na gostilnah, trgovinah in drugje, ko ni treba več plačati posebnih taks od njih. Ta krivičen predpis so zdaj odpravili. »E, pa se eni je-

S TRŽAŠKEGA

Izidi mature na slovenskih višjih srednjih šolah v Trstu

Na klasičnem liceju so maturo položili: Beličič Mihael, Ivancich Nadja, Nibrandt Ksenija, Gruden Živa, Simončič Ivan in Zavadlaj Adrijan. Dva kandidata imata popravne izpite, ena se ni predstavila izpitni komisiji, zavržen pa ni bil nihče.

Na znanstvenem liceju so bili uspešni: Bole Edvard, Bole Emil, Brezigar Bojan, Simoneta Zvonimir, Danieli Jelka, Bufon Odila, Stegu Mira in Campaniilli Vilma. Sedem kandidatov ima popravne izpite, trije kandidati so bili zavrženi, eden pa je od mature izostal.

Niso bili pa prav bleščeči uspehi na trgovskem zavodu »Žiga Zois« pri Sv. Ivanu v Trstu. Od 50 kandidatov je maturo opravilo le 11 (t. j. 22 %). Devet maturantov je bilo zavrženih za celo leto, 30 pa jih bo jeseni delalo popravni izpit. Največ težav je delala nemščina; iz nje je izpitol kar 21. Sledi italijanščina s 15 izpiti, ekonomija z 8, slovenščina s tremi, pa celo telovadba si je našla svojo žrtev. V poletnem roku so bili usposobljeni: Andolšek Konrad, Braini Klavdij, Corbatto Marija, Giacconi Marijan, Gombač Boris, Guštin Ivanka, Mahnič Majda, Starec Magda, Tence Zoja, Tommasi Jurij in Vatta Sonja.

zijo, ker je Slovenska skupnost sklenila politični sporazum s strankami leve sredine. Brez tega sporazuma bi ne bilo nič,« je pripomnil prijatelj iz Opčin. In zdaj se je začelo kot na sejmu. Vsak je imel povedati svoje. Videl sem, kako naši ljudje vse pozorno berejo in kako mislijo z lastno glavo. »Pepi, si bral, da so razpisana štiri mesta asistenta na slovenskem znanstvenem liceju v Trstu? Jaz se spominjam, da je tudi to ena izmed točk sporazuma, ki ga je sklenila Slovenska skupnost.« »Sem bral ja, in tudi tisto sem bral, kar je rekel neki gospod od SKGZ, da je bilo to in drugo že vse davno določeno. In veš, kaj ti rečem? Res je bilo določeno, a nihče ni nič naredil, dokler niso prišli naši od Slovenske skupnosti in rekli vladnim strankam: ali izpolnite stare in nove obljube in sklenemo sporazum, ali pa se ne pogajamo in potem imejte nove volitve in ne govorite, da ste spremenili politiko do Slovencev. Šele potem se je začelo počasi obračati na boljše in zdaj večkrat slišimo, kako je ta ali ona točka sporazuma izpolnjena. Morali so priti naši, da so porinili voz naprej.« Tako sta se pogovarjala Miha in Pepi.

ČE BI NEVOŠČLJIVOST GORELA...

»Gospod,« pravi nekdo in me potrepja po rami, »kaj pa pravite k tistemu, kar piše danes Primorski proti Slovenski skupnosti?« »Na to bo že odgovoril njen svet, če bo imel za potrebno,« sem odgovoril. »Veste kaj,« pravi prijatelj, »jaz vidim v tem nevoščljivost in zavist. Da se jim le ljubi v tej vročini črno zavist kuhati. Za mene je važno, da kdo za Slovence kaj naredi in ne bom nikogar napadal zato, če kaj naredi brez mene. Sicer pa sem slišal, da je bil to prvi obisk, ki je bil določen s sporazumom. Naravno je, da so šli v Rim tisti, ki so sporazum sklenili. Če jih zdaj drugi napadajo, ker delajo za Slovence, si po mojem skromnem mnenju samo manjšajo možnost, da bi kdaj drugič tudi oni šli z njimi.«

»Z nami je res težko,« pravi Bazovec. »Slovenski skupnosti mečejo polena pod nogo. Če bi bili sprejeti tudi tisti od SKGZ, bi Primorski poročal o obisku na prvi strani z velikimi črkami in fotografijami, tudi če ne bi nič dosegli. Zdaj pa so kaj dosegli in list je objavil nekaj vrstic le nekje na četrti strani. Beži, beži, saj dobro poznamo te ljudi, ki znajo hvaliti samo komuniste! Meni se vse zdi, da je to že priprava za volitve.«

»Ta je pa najlepša,« pravi Pepi. »V tržaškem Delu sem bral, da so zastopniki Slovenske skupnosti šli v Rim samo na ekskurzijo, ker se niso oglasili pri poslanki Berneticčevi. Dovolite, da se žalostno zasmejem. Ta poslanka je v Rimu že nad štiri leta in kaj je naredila za Slovence? Ali imamo Slovenci kaj od tega, če je v parlamentu vedno glasovala, kakor je ukazala komunistična partija? Če bi za Slovence kaj naredila, bi ne bilo potrebno, da bi naša delegacija šla v Rim. In kaj naj bi torej delala pri njej? Naj je torej postavila v slabo luč še Delo, da se še bolj vidi, kako ne more nič narediti.«

—uj

RADIO TRST A

Sporod od 30. julija do 5. avgusta 1967

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15. Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Nedelja: 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojano. — 11.15 Oddaja za najmlajše: Pripovedke iz davnine: »Bratec Jaglenec in sestra Rutvica«. — 12.00 Nabožna glasba. — 12.15 Vera in naš čas. — 13.30 Glasba po željah. — 14.45 S pesmijo naokrog. — 16.00 »Pred poroko«. Igra v treh dejanjih. — 19.15 Nedeljski vestnik. — 19.30 Otroški zbor iz Trnovca pri Ljubljani. — 20.30 Iz slovenske folklorne: R. Bednarik: »Pratika za prvo polovico avgusta«. — 21.00 Večerni koncert zabavne glasbe.

Ponedeljek: 12.00 Počitniška srečanja. — 13.30 Prikljubljene melodije. — 17.50 Starokrščanske bazilike: »Sv. Peter v Vatikanu«. — 18.30 P. I. Cajkovski: Koncert za violino in orkester v d-duru, op. 35. — 19.05 Jaš Gawronski: Anketa o Poljski: (8) »Film, slikarstvo ter glasba«. — 21.00 Slike iz narave v slovenskem pripovedništvu: »Ivan Cankar«. — 22.00 V plesnem ritmu.

Torek: 12.00 Iz slovenske folklorne: R. Bednarik: »Pratika za prvo polovico avgusta«. — 13.30 Glasba po željah. — 17.50 Ne vse, toda o vsem. — 18.00 Zborovske skladbe V. Mirka. — 19.00 »Od Apeninov do Andov«. Mladinska zgodba. — 20.35 Izbor iz opere »Eva« F. Lehara. — 22.20 Igra ansambel Dragotina Lavrenčiča.

Sreda: 12.10 Žena in dom. — 13.30 Glasba iz filmov in revij. — 17.50 Razvojne stopnje sodobne medicine: »Penicilin in antibiotična era«. — 20.35 Simfonični koncert. V odmoru (približno ob 21.10) Knjižne novosti: R. Ghiotto: »Seacco alla regina«. — 22.45 Romantične melodije.

Četrtek: 12.00 A. Fogazzaro: »Mali stari sveti«. Deveta in zadnja oddaja. — 13.30 Glasba po željah. — 17.50 Odvetnik za vsakogar, pravna posvetovalnica. — 18.00 Zbor naše dežele: Novi zbor »Montasio« iz Trsta. — 19.00 Zlata skrinjica - otroške pesmi in skladbe. — 20.35 »Vilemire«. Povest iz turških časov. — 22.15 Ansambel »Tamburica«. — 22.45 Romantične melodije.

Petek: 12.10 Med tržnimi stojnicami. — 13.30 Glasbeno potovanje okoli sveta. — 17.50 Kam v nedeljo? — 19.00 Zbor »Emil Adamič« iz Ljubljane. — 20.35 Gospodarstvo in delo. — 21.00 Koncert operne glasbe. — 23.00 Nežno in tiho.

Sobota: 12.10 Alpska jezera: »Gardsko jezero«. — 15.00 Glasbena oddaja za mladino. — 16.00 Oddaja za avtomobiliste. — 16.30 Pravljičnice slovenskih avtorjev: »Kdo je napravil Vidku srajčico?«. — 18.00 Ljudske pesmi z Gorenjske. — 19.00 Počitniška srečanja. — 20.35 Teden v Italiji. — 21.00 Aleksander Marodič: Dogodivščine in spomini tajne vojne: (1) »Primer Wilhelma Seebolda«. — 21.25 Vaški ansambli. — 22.15 Skladatelj, ki so se navdihovali pri ljudski glasbi. — 22.45 Za prijeten konec tedna.

ZA KMETOVALCE

Zavarovanje proti nezgodam in poklicnim boleznim v kmetijstvu

Proti nezgodam pri kmečkem delu so zavarovani: neposredni obdelovalci, splovarjarji, koloni, njihove žene in otroci, kmečki delavci in še drugi. Iste osebe so zavarovane za primere poklicnih bolezni kot so razna zastrupljenja s škropilci in razkuževali.

Važno je vedeti, da to zavarovanje velja tudi za vse nesreče, ki bi se zgodile pri delu s kmetijskimi stroji.

Za zavarovanje ni treba nobene posebne prijave niti plačevanja prispevkov. Kajti en del zemljiškega davka, ki ga plačujejo vsi lastniki zemljišč, zadostuje za omenjeno zavarovanje.

V slučaju nesreče mora zdravnik, ki nudi prvo pomoč, prijaviti nezgodo zavarovalnemu zavodu INAIL. Ponesrečenec ali njegovi svojci morajo najkasneje v

treh letih po nesreči prositi pri INAIL za ugodnosti, ki jim pritečejo v primeru zdravljenja ali smrti.

Med temi ugodnostmi so: zdravniška oskrba na domu ali v bolnišnici; proteze za delo; delna povrnitev stroškov za prevoz, za radiografijo; dosmrtna renta, če je poškodba ostala trajna čez 15 %; za primer smrti pa enkratna odškodnina in dosmrtna renta za svojece.

Seveda so omenjena določila še mnogo natančnejša. Zato se je treba v primeru nesreče takoj — in ne čakati treh let — obrniti na INAIL ali sindikat, ki bo dal vsa potrebna pojasnila.

Inž. Janko Košir

RAZNO

Umrj je kitajski kardinal

Na otoku Taiwan (Formozi), ki je v posesti Cangkajskih protikomunističnih čet, je umrl v 77. letu starosti kardinal Tienčensin. Zadnja leta je trpel na močni sladkorni bolezn, zaradi katere je skoro popolnoma oslepel. Bil je prvi med azijskimi škofi, ki je postal kardinal katoliške Cerkve. Bil je sv. oče Pij XII., ki ga je leta 1939 posvetil v škofa v baziliki sv. Petra in nato leta 1946 povzdignil h kardinalski časti. Po prihodu komunistov na oblast se je iz Pekinga umaknil najprej v Severno Ameriko, nato pa postal apostolski administrator v Tajpehu, glavnem mestu otoka Taiwan. Pred dvema letoma je bil na lastno prošnjo razrešen te službe. Bil je član misijonske družbe božje Besede ali verbitov, pri katerih je tudi zaključil svoje življenje.

Ekumensko srečanje

Za pospeševanje ekumenizma v Italiji priredi Tajništvo za ekumenizem tudi letos srečanje v kraju Mendelpass (Passo della Mendola) na Južnem Tirolskem in sicer od 30. julija do 5. avgusta. Razpravljali bodo o temi: Ekumenizem in dialog. Med predavatelji je napovedan tudi univerzitetni prof. dr. Janez Vodopivec iz Rima.

OBVESTILA

Slovensko Alojzijevešče v Gorici. Od prihodnjega torka (1. avgusta) dalje bo v zavodu v dopoldanskih urah na razpolago inštruktor, ki bo pripravljali dijake na jesenske popravne izpite. Dijaki, ki bi radi izkoristili to prilžnost, naj se javijo čimprej vodstvu zavoda.

Duhovne vaje za dekleta bodo letos v Trstu od 13. do 17. avgusta v provincialni hiši Šolskih sester, ulica delle Docce 34. Vodil jih bo jezuit p. Edmund Böhm iz Slovenije. Ker v Gorici letos ne bo duhovnih vaj, vabljene tudi dekleta z Goriškega.

Izšla je dvojna (6-7) številka tržaške revije »Zaliva«. Kupite jo lahko v slovenskih knjigarnah v Trstu in Gorici.

DAROVI:

Sandalj Anton, ul. Milano 11, Trst, uvoznik trgovina s kavo, je daroval za tiskovni sklad našega lista 10.000 lir. V isti namen je N. N. poklonil 2.000 lir. Obema plemenitima darovalcema naj Bog stoterno povrne.

V dober namen daruje N. N. iz Doline 2.000 lir za tiskovni sklad »Kat. glasa«.

Za Katoliški dom: Cej Jožef 500; Humar Zofija 500; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 5.000; N. N. 1.000; N. N. 1.000; N. N. 2.000; N. N. 1.000; N. N. 2.000; N. N. 2.000; N. N. 1.000; Brevec Stefanija 2.000; N. N. 2.000; N. N. družina 5.000; N. N. 2.000; N. N. 40.000; N. N. 3.000; Mar. družba 10.000; N. N. 5.000; U. Z. 3.000; N. N. 5.000 lir.

Vsem dobrotnikom Bog povrni!

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 30, osmrtnice L 50, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici
Izdaja Katoliško tiskovno društvo

Na sliki so glavni dobitki loterije v Doberdobu (6. avgusta) v vrednosti 400.000 lir. »Morda bo sreča tudi tebi kaj podarila, če bo listke v tvojem žepu opazila!« Obenem naredite dobro delo za župnijski oratorij. Kupujte listke še prihodnji teden!

Kmečka banka

GORICA - ul. Morelli 14 - tel. 2206

vam nudi ugodne pogoje za trgovske posle in bančne usluge (tekoči računi, vezane in proste hranilne vloge, posojila, vnovčenje in diskontiranje trgovskih menic, posli z inozemstvom, nakup tuje valute, plačevanje davkov in tako dalje)